

Календарно-тематичне планування з української мови для 6 класу

До посібника НУШ «Українська мова. 6 клас»
авторів Заболотного О. В., Заболотного В. В.
(видавництво «Генеза»)

Відповідає **Модельній навчальній програмі** «Українська мова. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: **Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.**), яку рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.07.2021 № 795).

Розроблено з урахуванням Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, та Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235.

№ уроку	Зміст програмового матеріалу	Дата
I семестр ВСТУП Краса та багатство української мови		
1	Українська мова – милозвучна, мелодійна, співуча, дзвінка, барвиста. Багатство української мови	
2	РМ* . Мовлення та спілкування (<i>поглиблення вивченого; практично</i>): види мовленнєвої діяльності, ситуація спілкування	
3	РМ . Типи мовлення	
4	РМ . Складання та розігрування діалогів відповідно до запропонованої ситуації спілкування (етикетного характеру, щодо безпеки спілкування та протистояння маніпулятивним впливам, за коміксом чи малюнком)	
5	Виконання проекту (заздалегідь підготовлені групами виступи-презентації на тему «Українська мова – мова моєї країни» з використанням слайдів, постерів, музичного супроводу, віршів, ілюстрації тощо)	
6 клас		
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО Синтаксис і пунктуація. Орфографія		

6	Словосполучення і речення. Головні і другорядні члени речення	
7	Однорідні члени речення, звертання, вставні слова	
8	Складне речення. Пряма мова. Діалог	
9	РМ. Стили мовлення (<i>повторення</i>). Поняття про офіційно-діловий стиль; ділові папери	
10	РМ. Складання оголошення для розміщення на вебсайті (на шкільній дошці оголошень) про очікувану подію (екскурсію, поїздку до музею, відвідання театру та ін.).	
11	Основні орфограми та пунктограми (<i>практично</i>)	
12	Навчальний диктант	
ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ		
13	Групи слів за походженням: власне українські слова та слова іншомовного походження (запозичені). Лексичні помилки (<i>практично</i>)	
14	Букви <i>и, і</i> в словах іншомовного походження	
15	Подвоєні букви в словах іншомовного походження	
16	Апостроф у словах іншомовного походження	
17	М'який знак у словах іншомовного походження	
18	РМ. Текст, його основні ознаки, особливості будови (<i>повторення</i>). Складний план тексту	
19	Активна та пасивна лексика: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми	
20	Загальнонавчальні слова. Професійні слова й терміни	
21	РМ. Будова елементарного роздуму. Усний докладний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму	
22	Діалектні та просторічні слова. Лексичні помилки (<i>практично</i>)	
23	Стилістично забарвлені слова. Лексичні помилки (<i>практично</i>)	
24	РМ. Написання твору-роздуму про вчинки людей на основі власних спостережень і вражень у художньому стилі з використанням фразеологізмів	
25	Урок культури мовлення (вживання слів відповідно до їхнього лексичного значення, розрізнення паронімів)	
26	Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Фразеологізми в ролі членів речення	
27	Тренувальні вправи	
28	Джерела українських фразеологізмів	

29	Прислів'я, приказки, крилаті вислови, афоризми як різновиди фразеологізмів	
30	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
31	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проєкту (розігрування підготовлених заздалегідь рекламних роликів на тему «Нові слова» або «Перлини фразеології»)	
32	Діагностична (контрольна) робота. Лексикологія. Фразеологія (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
СЛОВОТВІР. ОРФОГРАФІЯ		
33	Змінювання і творення слів. Похідні і непохідні слова	
34	Основні способи словотворення	
35	Тренувальні вправи	
36	Зміни приголосних під час утворення прикметників та іменників за допомогою суфіксів <i>-ськ-, -ств-</i>	
37	Зміни приголосних під час утворення іменників за допомогою суфікса <i>-ин-</i> від прикметників на <i>-ський, -цький</i>	
38	Урок культури мовлення (виразне читання текстів, правильна вимова сполучень звуків, антисуржик тощо)	
39	РМ. Діагностична (контрольна) робота. Письмовий переказ	
40	Складні слова. Сполучні голосні [о], [е] в складних словах. Складноскорочені слова як різновид складних	
41	Правопис складних слів разом і з дефісом	
42	Тренувальні вправи	
43	Написання слів з <i>пів</i>	
44	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проєкту	
45	Діагностична (контрольна) робота. Словотвір. Орфографія (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
МОРФОЛОГІЯ. ОРФОГРАФІЯ		
Частини мови (оглядово).		
Іменник як частина мови. Рід, число, відмінки та відміни іменників		
46	Самостійні та службові частини мови, вигук (<i>оглядово</i>)	
47	Іменник як частина мови. Іменники конкретні й абстрактні, загальні і власні, назви істот і неістот (<i>повторення і поглиблення</i>). Збірні іменники	
48	Велика буква та лапки у власних назвах	
49	Тренувальні вправи	
50	Діагностична (контрольна) робота. Диктант	
51	Рід іменників (<i>повторення</i>). Іменники спільного роду	
52	Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників	
53	РМ. Складання і розігрування діалогів з незмінюваними	

	іменниками: «Виклик таксі» (таксі, метро, ательє, траса) , «У зоопарку» (поні, какаду, гризлі); «У магазині» (броколі, ескімо, авокадо)	
54	Урок творчості. Створення постерів, фотоколажів, малюнків, хмар слів, коміксів, відеороликів, аудіозаписів, виконання інтерактивних вправ тощо про складні випадки визначення роду іменників чи вживання великої букви у власних назвах	
55	Число іменників (<i>повторення</i>). Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини	
56	Відмінки іменників (<i>повторення</i>). Поділ іменників на відміни та групи	
57	Тренувальні вправи	
58	Діагностична (контрольна) робота. Іменник як частина мови. Рід, число, відмінки та відміни іменників (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
59	РМ. Будова опису приміщення	
60	РМ. Письмовий вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис приміщення	
61	Семестровий контроль. Лексикологія та фразеологія. Словотвір та орфографія. Іменник як частина мови (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
62	Підсумковий урок	
II семестр		
Відмінювання та правопис іменників		
63	Відмінювання іменників I відміни	
64	Відмінювання іменників II відміни	
65	Букви <i>-а (-я), -у (-ю)</i> в закінченнях родового відмінка однини іменників чоловічого роду II відміни	
66	РМ. Усний твір-опис приміщення на основі особистих вражень або за картиною в художньому стилі. Редагування твору	
67	Відмінювання іменників III та IV відмін	
68	Кличний відмінок. Особливості написання іменників у кличному відмінку (узагальнення; практично)	
69	Урок культури мовлення (уживання звертань, виражених іменниками в кличному відмінку; вибір форми звертання; антисуржик; пароніми тощо)	
70	Відмінювання іменників, що мають форму тільки множини	
71	Написання й відмінювання імен по батькові, прізвищ	
72	РМ. Діагностична (контрольна) робота. Сприймання письмових текстів / читання (<i>тестування, відкриті завдання</i>)	

73	Букви <i>е, и, і</i> в суфіксах <i>-ив(о), -ев(о); -ечок, -ечк-, -ичок, -ичк-; -інн(я), -енн(я), -инн(я), -ен(я)</i>	
74	Написання <i>не</i> з іменниками	
75	Тренувальні вправи. Есе на тему стосунків між однолітками	
76	Правопис складних іменників (повторення й поглиблення)	
77	Навчальний диктант	
78	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проєкту (створення мініжурналу «Іменник»)	
79	Діагностична (контрольна) робота. Відмінювання та правопис іменників (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
80	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
Прикметник як частина мови		
81	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Повні й короткі форми прикметників	
82	Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу	
83	РМ. Написання творів-описів з використанням прикметників-епітетів (з обґрунтуванням свого вибору)	
84	Ступені порівняння якісних прикметників, їх творення	
85	Урок культури мовлення (уживання ступенів порівняння якісних прикметників, плеоназм)	
86	Відмінювання прикметників. Прикметники твердої і м'якої груп	
87	Тренувальні вправи	
88	РМ. Докладний усний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами опису природи	
89	Творення прикметників; перехід прикметників в іменники (практично). Особливості творення присвійних прикметників	
90	РМ. Докладний письмовий переказ тексту, що містить опис природи	
91	Букви <i>е, о, и, і</i> в прикметникових суфіксах <i>-ев- (-єв-), -ов-, -ичн-, -ічн- (-їчн-)</i> . Написання прикметників із суфіксами: <i>-еньк-, -есеньк-, -ісіньк-, -юсіньк-, -ськ-, -зьк-, -цьк-</i>	
92	Написання <i>не</i> з прикметниками	
93	Тренувальні вправи	
94	РМ. Письмовий твір-опис природи в художньому стилі на основі особистих вражень або за картиною на матеріалі відомих полотен українських пейзажистів	
95	РМ. Аналіз письмового твору. Редагування тексту твору	
96	Написання <i>н і нн</i> у прикметниках	
97	Написання складних прикметників разом із дефісом	

98	Тренувальні вправи	
99	РМ. Діагностична (контрольна) робота. Письмовий твір	
100	Урок творчості. Створення постерів, фотоколажів, малюнків, хмар слів, коміксів, відеороликів, аудіозаписів, виконання інтерактивних вправ тощо про складні випадки написання прикметників	
101	Написання прізвищ прикметникової форми	
102	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проєкту	
103	Діагностична (контрольна) робота. Прикметник як частина мови (тестування, завдання відкритої форми)	
Числівник як частина мови		
104	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні і порядкові.	
105	Розряди кількісних числівників: на означення цілих чисел, дробові, збірні. Неозначені числівники	
106	Числівники прості, складні й складені. Написання числівників: роздільне написання складених числівників; м'який знак на кінці числівників і перед закінченням у непрямих відмінках; написання разом порядкових числівників із <i>-сотий, -тисячний, -мільйонний, -мільярдний</i>	
107	РМ. Аудіювання медіаційного повідомлення, яке містить багато числівників, у тому числі розпізнавання в ньому фактів і суджень	
108	Відмінювання числівників на означення цілих чисел	
109	Тренувальні вправи.	
110	Відмінювання дробових і збірних числівників	
111	Відмінювання порядкових числівників	
112	Урок культури мовлення (правильне вживання числівників на позначення дат і часу, антисуржик тощо)	
113	РМ. Письмова розповідь «Мій родовід» із використанням дат народження членів родини	
114	Узгодження кількісних числівників з іменниками	
115	Тренувальні вправи. Використання числівників у текстах різних стилів мовлення	
116	Діагностична (контрольна) робота. Диктант	
117	РМ. Створення інформаційного допису типу оголошення про певну подію з використанням числівників на позначення дат і часу для розміщення в соцмережі	
118	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проєкту (мультимедійна презентація «Школа майбутнього»)	
119	Діагностична (контрольна) робота. Числівник як частина мови (тестування, завдання відкритої форми)	

Займенник як частина мови		
120	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників	
121	РМ. Аудіювання і читання мовчки текстів, що містять займенники; з'ясування ролі займенників у цих текстах (практично)	
122	Особові та зворотний займенники. Приставний <i>н</i> у формах особових займенників	
123	Тренувальні вправи. Уживання займенника <i>ви</i> у ввічливому значенні для звертання до однієї особи	
124	Питальні й відносні займенники	
125	РМ. Складання діалогів-розпитувань у сімейному колі на побутові теми з використанням питальних і відносних займенників (наприклад: «Як минув день», «Як провести вихідний»)	
126	Заперечні й неозначені займенники. Правопис заперечних займенників. Написання разом і з дефісом неозначених займенників	
127	Тренувальні вправи. Використання займенників для зв'язку речень у тексті (практично)	
128	РМ. Письмовий твір розповідного характеру з елементами роздуму в художньому стилі з використанням займенників, що належать до різних розрядів	
129	РМ. Редагування твору. Аналіз письмового твору	
130	Присвійні займенники. Наголошування займенників <i>мій, твій, свій</i> у непрямих відмінках (практично)	
131	Вказівні й означальні займенники. Наголошування займенників <i>той, цей, весь</i> у непрямих відмінках (практично)	
132	Узагальнення вивченого з розділу. Виконання проекту (укладання словничка фразеологізмів, прислів'їв, приказок із займенниками)	
133	Діагностична (контрольна) робота. Займенник як частина мови (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
134	РМ. Есе світоглядного змісту (орієнтовні теми: «Право на повагу до гідності», «У чому полягає гідність людини», «Чому не можна принижувати людську гідність»)	
135	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
136	Семестровий контроль. Морфологія. Орфографія (<i>тестування, завдання відкритої форми</i>)	
Повторення та узагальнення вивченого в 6 класі		
137	Лексикологія. Фразеологія	

138	Словотвір та орфографія	
139	Морфологія та орфографія	
140	Підсумковий урок	

*РМ – урок розвитку мовлення

Контрольна робота № 1 з української мови

6 клас

Початковий рівень (кожна правильна відповідь по 0.5 б.)

1. **Головними членами речення є:**

- 1) Додаток і означення
- 2) Підмет і присудок
- 3) Означення і обставина
- 4) Підмет і обставина

2. **Просте речення – це...**

- 1) Речення, у якому лише одна граматична основа
- 2) Неповне речення
- 3) Речення, у якому лише два слова
- 4) Речення, у якому наявний лише підмет

3. **Лексичну помилку допущено в словосполученні:**

- 1) проводити міроприємства
- 2) брати участь
- 3) вважати за потрібне
- 4) позитивне ставлення

4. **Українська лексика поділяється на:**

- 1) Активну і пасивну
- 2) Застарілу і нову
- 3) Запозичену і власну
- 4) Новітню і забуту

5. **До активної лексики належать усі слова рядка**

- 1) Мама, магазин, сонце, робота, бабуся
- 2) Краш, юзати, комп, тік-токер
- 3) Перст, трюмо, вершник, кольчуга
- 4) Мама, глоргексидин, артилерія, вугілля

6. **До пасивної лексики належать**

- 1) Синоніми, антоніми, омоніми
- 2) Історизми, діалектизми, синоніми

- 3) Історизми, неологізми, архаїзми
- 4) Історизми, архаїзми, пароніми

Середній рівень (кожне питання по 1 б.)

7. Установіть відповідність

1 ловити гав	А бути неуважним
2 ловити кожне слово	Б намагатися ошукати
3 ловити момент	В бути зосередженим
4 ловити на льоту	Г легко й швидко сприймати
	Д використовувати слушну нагоду

8. Із запропонованих варіантів виписати лише словосполучення.

Зимовий ліс, зима прийшла, вітер і сніг, прийти до лісу, шумить сосна, у лісі, спів хурделиці, тріщить мороз, холод і голод, серед зими, біла галявина, вийти в поле, хмарне небо, ліс і поле.

9. Установіть відповідність між реченнями з прямою мовою й схемами (розділові знаки опущено).

- 1 Скільки світа, скільки й дива! Сказала б на це моя мати.
 - 2 Доню! Доню! Кличе мати Швидше вийди-но із хати.
 - 3 У день свого народження я придумав афоризм Чи солодко осі, яка тоне у меду?
 - 4 Шепочу устами любові Матусю, скажи мені слово!
- А «П! — а.— П».
- Б А: «П?»»
- В «П,— а.— П?»»
- Г «П!» — а.
- Д А: «П!»»

Достатній рівень (3 б.)

10. Списати речення, розставити розділові знаки. Зробити синтаксичний розбір речення, над кожним словом надписати, якою частиною мови воно є.

Хай милі друзі вам щастить у дружбі вірній у праці мирній.

Високий рівень (3 б.)

11. Напишіть твір-мініатюру на тему «Моє улюблене зимове свято» з використанням власних назв, іменників різного роду, числа, відмінка (обсяг 0.5 стор.).